

Sygn. akt IV U 377/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 stycznia 2016r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR Renata Darłak</i>
Protokolant:	<i>Ewa Grzybek</i>

po rozpoznaniu w dniu **7 stycznia 2016r. w Rzeszowie**

sprawy z wniosku **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania **J. S.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia 19 czerwca 2015 r. znak (...) - (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 19 czerwca 2015 r. znak (...) - (...) w ten sposób, że ustala, iż w wyniku wypadku przy pracy z dnia (...). wnioskodawca J. S. doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5% i z tego tytułu przyznaje wnioskodawcy prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej powyższemu uszczerbkowi,

II. w pozostałym zakresie postępowanie umarza,

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz wnioskodawcy J. S. kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.-

Sygn. akt IV U 377/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 stycznia 2016 r.

Decyzją z dnia 19.06.2015r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. - na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. nr 167, poz. 1322 z późn. zm.) - odmówił wnioskodawcy J. S. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia (...) r. W uzasadnieniu decyzji podał, że orzeczeniem z dnia 15.06.2015 r. Komisja Lekarska ZUS ustaliła, iż wnioskodawca nie doznał żadnego uszczerbku na zdrowiu

w związku z w.w. wypadkiem.

W dniu 7.07.2015 r. wnioskodawca J. S. złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu z powodu wypadku przy pracy oraz o zasądzenie kosztów postępowania wg przedłożonego spisu kosztów..

W odwołaniu tym wskazał, że na skutek wypadku w okresie od 1.12.2013r. do 9.12.2013r. był leczony w Szpitalu Miejskim w R., gdzie dokonano mu wszczęcia protezy stawu biodrowego lewego; że przebywał na długotrwałym zwolnieniu lekarskim a następnie na świadczeniu rehabilitacyjnym; że w dniu 18.05.2015r. lekarz orzecznik ustalił 5 % długotrwałego uszczerbku na jego zdrowiu; że odwołał się od tej decyzji oraz że Komisja Lekarska bezpodstawnie ustaliła, iż nie doznał on żadnego uszczerbku na zdrowiu.

Na koniec wnioskodawca podniósł, że zaskarżona decyzja jest całkowicie wadliwa albowiem rozporządzenie pod poz. 145 a określa uszczerbek na zdrowiu w granicach od 5 do 20 %.

W piśmie procesowym z dnia 27.08.2015 r. wnioskodawca sprecyzował, iż domaga się jednorazowego odszkodowania w wysokości 10 % uszczerbku na zdrowiu, co daje kwotę 7.570,00 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumenty, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji. Nadmieniał przy tym, iż lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 18.05.2015r. ustalił u wnioskodawcy istnienie 5 %-ego uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego skutkami spornego wypadku przy pracy; że wnioskodawca wniósł sprzeciw od ww. orzeczenia; że w związku z tym sprawa została skierowana do komisji lekarskiej ZUS oraz że komisja ta orzeczeniem z dnia 15.06.2015 r. ustaliła 0 % uszczerbku na zdrowiu. Tym samym, zdaniem organu rentowego, zaskarżona decyzja jest zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa..

Na rozprawie w dniu 7.01.2015r. pełnomocnik wnioskodawcy wniósł ostatecznie o przyznanie wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia (...) r. w wysokości odpowiadającej 5 %-emu uszczerbkowi na zdrowiu, orzeczonemu przez lekarza orzecznika ZUS oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W pozostałym zakresie cofnął odwołanie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. S. został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowo Usługowym (...) K. T. w R. (następnie PPHU (...) Sp. z o. o. w R.) na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 13.12.2004 r. na stanowisku portiera – dozorca w pełnym wymiarze czasu pracy. Z tego też tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym w tym ubezpieczeniu wypadkowemu.

W okresie trwania zatrudnienia, w dniu 21.01.2013 r. wnioskodawca rozpoczął pracę o godz. 19, z zamiarem świadczenia jej do godz. 7.00 następnego dnia. Tego dnia pracował na bazie (...) przy ul. (...) w R., w budce przy wjeździe do zajezdni. Do jego zadań należało m. in. odśnieżanie chodnika prowadzącego do biurowca głównego i dyspozytorni, posypywanie go piaskiem. W nocy 22.01.2013r. pomiędzy godziną 2 a 3, w czasie odśnieżania wnioskodawca poślizgnął się na lodzie i przewrócił na lewy bok. Następnie powoli wstał ale nie mógł iść i dopiero trzymając się siatki, dotarł do dyspozytorni. Pomimo bólu wytrzymał do końca służby, tj. do przybycia jego zmiennika J. K.. Następnie, przed godz. 7.00 kierowca R. S. podwiózł go na ul. (...), skąd przesiadł się na autobus nr (...) i pojechał do domu na ul. (...). Tego samego dnia, około godz. 7.00 wnioskodawca zawiadomił o zaistniałym zdarzeniu swojego przełożonego J. C., oświadczając mu, że nie będzie mógł przyjść do pracy w najbliższych dniach..

W dniu 23.01.2013 r. wnioskodawca zgłosił się do lekarza specjalisty chirurga, który stwierdził u niego uraz biodra lewego. Zaznaczył przy tym w historii choroby, że zdarzenie miało miejsce w pracy po czym skierował wnioskodawcę do (...) z uwagi na podejrzenie złamania szyjki kości udowej lewej. W dniu 24.01.2013 r. wnioskodawca otrzymał zwolnienie lekarskie na okres od 23.01.do 01.02.2013 r.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 19.02.2014r. sygn. akt IV P 418/13, wydanym w sprawie, wytoczonej przeciwko pracodawcy tj. PPHU (...) Sp. z o.o. w R., tut. Sąd ustalił, iż zdarzenie z dnia 22.01.2013r., podczas którego wnioskodawca doznał urazu jest wypadkiem przy pracy. Kolejnym wyrokiem z dnia 4.02.2015r. sygn. akt IV U 489/14, wydanym w sprawie odwołania wnioskodawcy od decyzji (...) R. z dnia.2.09.2015r. znak (...), tutejszy Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż wnioskodawca J. S. uległ w dniu 22.01.2013r. wypadkowi przy pracy. Jednocześnie roszczenie wnioskodawcy o wypłatę jednorazowego odszkodowania przekazał do rozpoznania organowi rentowemu.

Wobec powyższego wnioskodawca został skierowany na badanie.

Orzeczeniem z dnia 18.05.2015r. lekarz orzecznik ZUS - w oparciu o pozycję nr 145a Tabeli, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (Dz. U. z 2002r. nr 234 poz. 1974) - ustalił istnienie u wnioskodawcy długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 %, stwierdzając u niego przebyte stłuczenie biodra lewego i zmiany zwyrodnieniowe tego biodra po protezoplastyce z utrzymującym się ograniczeniem zakresu ruchów biodra.

Wnioskodawca złożył sprzeciw od powyższego orzeczenia. Rozpoznając przedmiotowy sprzeciw Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem, wydanym w dniu 15.06.2015r., ustaliła 0 % uszczerbku na zdrowiu wnioskodawcy spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia (...) r. Stwierdziła bowiem u niego jedynie niewielkie ograniczenie ruchomości lewego stawu biodrowego, związane z zabiegiem alloplastyki.

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(**dowód:** akta organu rentowego)

W wyniku wypadku przy pracy z dnia (...) r. wnioskodawca nie doznał stałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu gdyż alloplastyka biodra lewego została u niego wykonana w związku z chorobą zwyrodnieniową stawu biodrowego lewego a nie w związku z wypadkiem przy pracy.

(**dowód:** opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii k. 25-27)

Powyższy stan faktyczny Sąd, ustalił na podstawie dokumentów zalegających w aktach organu rentowego, których treść i autentyczność nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania oraz na podstawie opinii sądowno-lekarskiej biegłego sądowego - specjalisty z zakresu ortopedii i traumatologii.. Sąd dał wiarę w całości tej opinii albowiem jest ona rzetelna, fachowa, obiektywna, oparta na wiedzy medycznej i doświadczeniu zawodowym. Zawiera przy tym logiczne i jednoznaczne wnioski.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2002 r. nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Wysokość powyższego odszkodowania oblicza się wg art. 12 ust. 1 cytowanej ustawy jako 20 % przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że wnioskodawca J. S. w dniu (...) r. uległ wypadkowi przy pracy. Sporna była natomiast kwestia wysokości doznanego przez niego w następstwie tego wypadku długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Jak wykazało postępowanie dowodowe w wyniku wypadku przy pracy z dnia (...) r. wnioskodawca nie doznał stałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Zgodnie jednak z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2003 r. nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek

z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. Na podstawie art. 16 ust. 2 ww. ustawy przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczące trybu orzekania o niezdolności do pracy.

W myśl zaś art. 14 ust. 2a, 2b, 2c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 z późn. zm.) od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu, zwanej dalej „komisją lekarską”, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Sprzeciw wnosi się za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Zakładu właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej.

Art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 tekst jedn.) stanowi z kolei, że w postępowaniu w sprawach

o świadczenia określone w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej. Z art. 139 kpa wynika zaś zakaz reformationis in peius. Zgodnie z tym przepisem organ odwoławczy nie może wydać decyzji na niekorzyść strony odwołującej się, chyba że zaskarżona decyzja rażąco narusza prawo lub rażąco narusza interes społeczny. Zakaz ten ma charakter swoistej gwarancji procesowej polegającej na tym, że w postępowaniu wywołanym wniesieniem środka zaskarżenia organ odwoławczy nie zmieni zaskarżonego rozstrzygnięcia na niekorzyść strony wnoszącej taki środek, jeśli inne strony jednocześnie takiego środka prawnego nie wniosły.

Niewątpliwie postępowanie przed komisją lekarską ZUS, jest fragmentem postępowania administracyjnego, które wszczyną się w momencie złożenia do organu rentowego wniosku o świadczenie. W związku z tym zasady regulujące tryb tegoż postępowania nie mogą być mniej korzystne dla ubezpieczonych niż ogólne zasady, obowiązujące w postępowaniu administracyjnym.

Jedną z takich zasad, mającą fundamentalne znaczenie w postępowaniu administracyjnym, jest zasada nie orzekania na niekorzyść strony wnoszącej odwołanie wyrażona w art. 139 kpa, zawierającym zakaz reformationis in peius.

W postępowaniu, dotyczącym ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu, ubezpieczony ma prawo wniesienia odwołania od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS w ciągu 14 dni od dnia doręczenia wypisu z treści orzeczenia. Komisja lekarska ZUS działa więc jako organ odwoławczy w trybie postępowania administracyjnego, dlatego też powinna mieć na uwadze wskazany wyżej zakaz. Tylko w przypadku zgłoszenia zarzutu wadliwości orzeczenia lekarza orzecznika ZUS w ramach wykonywania nadzoru przez Prezesa ZUS, możliwe będzie, w ocenie sądu orzekającego, wydanie przez komisję lekarską ZUS orzeczenia na niekorzyść ubezpieczonego.

Podkreślić należy, że kwestia obowiązywania zakazu reformationis in peius była niejednokrotnie rozstrzygana zarówno przez tutejszy Sąd Rejonowy jak i przez Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie. Obydwa te sądy za każdym razem zajmowały takie samo i jednoznaczne stanowisko, stwierdzając, iż zakaz ten ma zastosowanie również w postępowaniu lekarsko-orzeczniczym, prowadzonym w ramach postępowania administracyjnego przed organem rentowym. Z niewiadomych względów organ rentowy orzeczeń tych nie honoruje, powodując zbędne koszty prowadzonych w związku z tym postępowań sądowych.

Kierując się powyższym zakazem w przedmiotowej sprawie należy przyjąć, iż orzeczenie komisji lekarskiej ZUS wydane wobec J. S. nie mogło być mniej korzystne niż orzeczenie lekarza orzecznika albowiem orzeczenie organu odwoławczego wydane na skutek sprzeciwu wnioskodawcy nie może go pozbawić uprawnień, które uzyskałby on nie zaskarżając orzeczenia lekarza orzecznika. Wówczas bowiem owo orzeczenie, nawet gdyby było błędne, stanowiłoby podstawę wydania decyzji przez organ rentowy. W myśl zaś orzeczenia lekarza orzecznika ZUS wnioskodawca wskutek wypadku przy pracy z dnia (...) r. doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 %. Również względy logiki przemawiają za stosowaniem zakazu reformationis in peius w postępowaniu lekarsko-orzeczniczym, o którym wyżej mowa.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie sąd umorzył postępowanie - a to na podstawie art. 355 § 1 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 100 kpc, mając na uwadze fakt, że wnioskodawca wygrał proces w 50 % zaś w pozostałych 50 % przegrał. Za przegranie sporu Sąd uznał bowiem częściowe cofnięcie odwołania na skutek niekorzystnej opinii sądowno-lekarskiej.